

IŠČE SE DEBELI HRAST!

“HROŠČ, HROŠČ, KJE SI BIL,
KAM SI SVOJO SRAJČKO SKRIL?”

“MRAK, MRAK, ME JE UJEL,
BELO SRAJČKO MI JE VZEL.”

“HROŠČ, HROŠČ, KAM LETIŠ,
KAM SE POZNO V NOČ SELIŠ?”

“GREM, GREM, V ŠIRNI SVET,
MLADIM HRASTOM LISTE ŠTET.”

(Anica Černejeva)

Rogač, to je dobro prepoznan hrošček, ki v poletnih večerih nerodno poletava naokoli. Je največji hrošč v Sloveniji, ki s svojimi »kleščami« prestraši marsikaterega otroka. Ampak v resnici je hrošček popolnoma nenevaren, saj svoje klešče uporablja za osvajanje samic in včasih za obrambo pred tekmeci. Spomnim se, da smo ga kot otroci velikokrat nalašč dražili z vejico, da je začel ščipati s kleščami.

Odrasli rogači (*Lucanus cervus*) se prehranjujejo z drevesnimi sokovi. Njihove ličinke se prehranjujejo z glivami in razpadlim materialom, kot je razpadel les. Če dobro pomislim, so današnji gozdovi »počiščeni« v smislu, da so tla polna listja, malo podrastja in nikjer ni videti podrtih starih dreves poraslih z glivami in mahom. Pozabljamo, da je lahko podrto in razpadlo drevo življenjski prostor živim bitjem, kljub temu da za nas, ljudi, nima nobene vrednosti.

In prav takšen je rogač, ki za svoj podmladek potrebuje star hrastov les. Samice hrošča odložijo jajčeca okoli 30 cm v tla pod trohnečim lesom ali med trohneče korenine. Iz jajčec se razvije ličinka, ki grizlja majhne organske dele in raste tako kot naši otroci. Ko dopolnijo 4 leta, se spremenijo v odrasle hrošče, ki jih mi po navadi videvamo. Ampak žalostno, odrasli hrošči živijo le slaba 2 meseca. V tem času si samec poišče samico, s katero ustvarita novo družino.

Novodobni problem je, da tem markantnim hroščem primanjkuje trohnečih dreves. V okviru potekajočega projekta »Vezi narave« (izvaja se v okviru programa Interreg V-A Slovenija- Hrvaška 2014-2020, ki je podprt s strani Evropske unije in sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj) smo naravovarstveniki postavili 50 gnezdišč za rogače v Obsotelju. Njim namenjene »hiše« so sestavljene iz delno trohnečega hrastovega lesa nameščenega v dveh nadstropjih. Pomaknjena so v večinoma osončeno nizko grmičevje v bližini vitalnih hrastov skriti pred radovednimi človeškimi očmi.

Gnezda so v dogovoru z lastniki postavljena večinoma na privatnih zemljiščih in v ta namen se javno zahvaljujem vsem dobrosrčnim lastnikom za privolitev koriščenja zemljišča. Zahvaljujem se v imenu vseh rogačev in drugih živali in rastlin, ki bodo zasedla še tako potreben nov življenjskih prostor. Hvala!

Niso pa gnezdišča edina aktivnost, ki jo bomo naredili v okviru projekta. V prihajajočih mesecih bomo sadili hrastove sadike in odkupili stare, debele hraste z že kakšno posušeno, odlomljeno vejo. Najbrž se sprašujete zakaj bomo to počeli? Vse zaradi izboljšanja življenjskega prostora hroščev, kot sta rogač in hrastov kozliček, posledično tudi za ptice duplarice, netopirje in druge nevretenčarje. Cilj odkupa je, da lastnik drevesa ne poseka in ostane v gozdu. Zadali smo si tudi, da bomo posadili sadike hrastov in s tem dolgoročno poskrbeli za potencialno naselitev omenjenih hroščev.

Če smo v vas vzpodbudili željo po sodelovanju in živite v 250 metrskem pasu ob Sotli in njenih pritokih (Nezbiški in Tinski potok, Buča, Bistrica ter Mestinjščica) v občinah Rogaška Slatina, Podčetrtek in Bistrica ob Sotli ter bi želeli na svoji parceli posaditi sadiko hrasta v namen dolgoročnega zagotavljanja življenjskega prostora hroščev, nas kontaktirajte. Prav tako, če imate oziroma veste za kakšen star hrast obsega nad 80 cm in še v kratkem ni namenjen za posek.

Kontaktirajte nas lahko na telefonsko številko (03) 4260 343 ali po elektronskem naslovu zrsvn.oece@zrsvn.si.

Danijela Kodrnja

ZRSVN OE Celje

